

повысить его качество и уровень доступности, будет способствовать интеграции украинской национальной системы образования с инфраструктурой мирового сообщества.

УДК 378.147

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ У ВНЗ УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

*Є.І. Івченко, к.т.н., доцент; Ю.В. Глуховець, к.т.н., доцент
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Розглянуто стан впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в університеті та їх використання для підвищення ефективності системи управління якістю освіти.

В умовах сучасної ринкової економіки, конкурентоспроможність вищих навчальних закладів прямо залежить від якості управлінських рішень, що приймаються, та ефективності системи управління. Освіта у XXI столітті набуває особливого стратегічного значення. Основними критеріями успіху стають якість освіти, рейтинг вищого навчального закладу, економічна ефективність, оптимальна організація навчального процесу та наукових досліджень. Україна вступала в епоху науки та інформації, що не може не позначитися на процесах підготовки фахівців у вищих навчальних закладах (ВНЗ). Саме новітні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) стають основною продуктивною силою й гарантують конкурентоспроможність країни в глобалізованому світі, що особливо актуально сьогодні в умовах світової економічної кризи, а якість випускників ВНЗ визначає їх місце й роль у професійній спільноті. Тому, забезпечення високої ефективності системи управління якістю освіти фахівців відповідно до європейських стандартів є першочерговим завданням ВНЗ. Таке завдання не може бути вирішено за допомогою стандартних рішень і традиційних прийомів, оскільки останні мають враховувати специфічні особливості окремих ВНЗ і роботодавців, стадію життєвого циклу конкретної галузі народного господарства, споживачів освітніх послуг тощо [1]. Одним із головних шляхів вирішення проблеми ми бачимо в упровадженні інноваційних ІКТ у систему управління якістю освіти фахівців [2–4]. Саме тому, в університеті створено всі умови для ефективного використання новітніх ІКТ у навчальному процесі з підготовки фахівців усіх спеціальностей [2, 3].

Для того, щоб забезпечити подальше зростання конкурентоспроможності університету й одночасно стимулювати поліпшення якості освітньої діяльності, ректорат протягом 2005–2010 років забезпечив перехід на управління за міжнародними стандартами менеджменту, отримавши Сертифікат Міжнародної мережі сертифікації (IQNet) та Німецького органу сертифікації системи управління якістю (DQS GmbH) про відповідність освітньої діяльності міжнародним стандартам якості серії ISO–9001:2008 [1]. Разом з тим, сьогодні в університеті створюється підсистема управління якістю навчального процесу автоматизованої системи управління університетом на базі сучасних Інтернет-технологій. Особливістю цієї підсистеми є використання „клієнт-серверної» технології з упровадженням веб-сервісів. Зрозуміло, що ця підсистема активно співпрацює з підсистемою організації й планування навчального процесу.

Сьогодні в університеті впроваджена мережева концепція, яка дозволяє кожному студенту і викладачеві працювати в локально-обчислювальній мережі (ЛОМ) і використовувати не тільки електронні ресурси баз даних університету, а й інформацію, доступ до якої організовано завдяки телекомунікаційним рішенням мережі УРАН. Надано доступ до електронних інформаційних ресурсів мережі УРАН через VPN-підключення до ЛОМ за логінами і пароллями студентам і викладачам незалежно від територіального розташування їхніх комп'ютерів (важлива наявність мережі Інтернет). Науково-освітня телекомунікаційна мережа УРАН є високошвидкісною, що дозволяє підвищити якість всіх сервісів, що задіяні у навчанні. Крім того, забезпечується інформаційна підтримка навчального процесу в університеті за рахунок застосування нових ІКТ з використанням новітніх рішень мережі УРАН [5]. Поєднання всіх структурних підрозділів університету в локальну обчислювальну мережу, вступ університету до асоціації УРАН надали змогу значно покращити зв'язок як між внутрішніми підрозділами університету, так і з технікумами й коледжами – членами Навчально-методичного комплексу «Освіта». За допомогою IP-телефонії, що реалізується засобами сервісу Skype (ooVoo або VideoPort), керівники та співробітники різних відділів, центрів, інститутів мають змогу спілкуватись як у аудіо- так і у відео форматі, обмінюватись текстовими повідомленнями, відправляти і приймати файли тощо.

На наш погляд, все вище викладене дозволяє вважати Полтавський університет економіки і торгівлі – мережевим університетом, що

використовує ІКТ для забезпечення якісної освіти та високої економічної ефективності навчального процесу.

Впровадження інноваційних електронних технологій навчання, використання нових рішень на базі сучасних ІКТ та можливостей науково-освітньої мережі УРАН для забезпечення інформаційної підтримки навчального процесу та підвищення якості освіти в рамках виконання рішень Болонської декларації в університеті дозволило створити якісно новий науково-освітній мережевий інформаційний простір на основі досягнень сучасних ІКТ. Завдяки можливостям сучасних ІКТ, які сьогодні є доступними і економічно доцільними, можна значно підвищити питому вагу безпосереднього спілкування (в межах загального навчального часу, відведеного на вивчення відповідної дисципліни) між викладачами та студентами всіх форм навчання і, тим самим, створити умови для вирішення найважливішого завдання – підвищення якості навчання. Визнанням діяльності університету з розвитку та впровадження новітніх електронних технологій навчання є золота медаль у номінації „Інновації у впровадженні ІТ-технологій в освітній процес» та Диплом „За високі творчі досягнення в інноваційному оновленні національної системи освіти», які отримав університет під час проведення Тринадцятої міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2010» 24–26 лютого 2010 року. Таким чином, можна сказати, що використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє формувати компетентних фахівців, а університет послідовно запроваджує сучасні освітні інновації та новітні ІКТ відповідно Національної доктрини розвитку освіти та Стратегії економічного та соціального розвитку України «Шляхом європейської інтеграції» на 2004–2015 роки, схваленої Указом Президента України від 28 квітня 2004 р. № 493, з метою досягнення європейських стандартів у вищій школі й переходу до інноваційної моделі економічного зростання та розвитку високотехнологічного супроводу освітньої діяльності.

Література

1. Нестуля О. Шляхи набуття нових конкурентних переваг і досягнення нового рівня конкурентоспроможності випускників університетів економічного профілю / О.О. Нестуля, В.П. Косаріна // Проблеми функціонування вищих навчальних закладів економічного профілю: Всеукр. наук.-практ. конф., 22–23 жовтня 2009 р.: Матеріали конф. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. – С. 9–12.

2. Івченко Є. Інноваційні інформаційні технології навчання студентів / Є.І. Івченко // Студентський путівник: Довідкове видання. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2007. – С. 67–73.

3. Івченко Є. Порадник для роботи з інформаційними технологіями та системами ПУСКУ / М.Є. Рогоза, Є.І. Івченко, М.О. Недаєва. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 77 с.

4. Верига Ю. Використання інноваційних технологій в навчальному процесі / Ю.А. Верига // Проблеми функціонування вищих навчальних закладів економічного профілю: Всеукр. наук. практ. конф., 22–23 жовтня 2009 р. – Полтава, 2009. – С. 186–188.

5. Івченко Е. Использование телекоммуникационных решений сети УРАН» для информационной поддержки учебного процесса в университете / Н.Е. Рогоза, Е.И. Івченко // Актуальні питання та організаційно-правові засади «співробітництва України та КНР у сфері високих технологій: VI міжн. наук.-практ. конф., 2 червня 2009 р.: Матеріали конф., К.: ЦНТЭИ, 2009. – С. 75–79.

УДК 378.1.01

СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В КОНТЕКСТІ ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ – ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

*П.С. Енгель, к.т.н., доцент кафедри інформаційно-обчислювальних систем
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

У даній статті розглянуто концепцію компонентно-орієнтованого підходу, його особливості та сфери застосування; розглядаються питання впровадження нових інформаційних технологій у навчальний процес. Показана структура сучасного педагогічного підходу до двоциклового навчання; запровадження кредитної системи; формування системи контролю якості знань

Інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні на політичному, соціально-економічному, науковому та освітньому рівнях, входження її у єдиний європейський простір визначають розвиток системи вищої освіти, мета якої – підготовка фахівців, які здатні забезпечити перехід нашої країни від індустріального до інформаційно-технологічного суспільства.

Принципи створення зони європейської вищої освіти та основні завдання полягають в наступному: введення двоциклового навчання; запровадження кредитної системи; формування системи контролю